

Na osnovu člana 13. tačka c. Ustava Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97 i 14/01), člana 30. Zakona o zaštiti prirode (“Službene novine F BiH”, broj 33/03), člana 28 stav 7. Zakona o prostornom uređenju (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br.13/99, 19/99, 24/01 i 32/01) Skupština Kantona Sarajevo na sjednici od 25 septembra 2003.godine, donijela je

Zakon o proglašenju Zaštićenog pejzaža “Bijambare”

Član 1.

Ovim Zakonom proglašava se Zaštićeni pejzaž “Bijambare” i utvrđuju granice obuhvata, kategorija zaštićenog područja, zoniranje prostora, mjere zaštite, intervencije u zaštićenom području, kao i korištenje prirodnih vrijednosti i upravljanje Zaštićenim pejzažom.

Zaštićeno područje

Član 2.

Područje Bijambara smješteno na Nišićkoj visoravni, obuhvata prostor između Bijambarske pećine na sjeveru, Motika na istoku i Dugih strana, odnosno Borka na jugu, u površini od 367,36 ha, proglašava se Zaštićenim pejzažom.

Granice obuhvata

Član 3.

Granica Zaštićenog pejzaža polazi sa četvoromeđe parcela k.č. 120 (put), 88, 1020 i 1612 (put) sa koordinatama $y = 6\ 541\ 173$, $x = 4\ 881\ 192$ ČE–29–16 K.O. Bijambare, ide na jugozapad granicom parcela 1612 (put), 1021 i 1034 ne obuhvata ih i dolazi na sjeverozapadni čošak parcele k.č. 1034 odatle produžava u pravoj liniji sijekući k.č. 1035 i dolazi na među između parcela 1035 i 1640 u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 833$, $x = 4\ 881\ 104$, nastavlja dalje na jugozapad sijekući parcele 1640, 1613 (put Sarajevo-Tuzla) i 1038/1 te dolazi na granicu između parcela 1038/1 (K.O. Bijambare) i 917 (K.O. Nišići) u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 573$, $x = 4\ 881\ 048$. Granica nastavlja međama parcela 917, 910, 909 ne obuhvata ih i dolazi na tromeđu parcela 908/1, 909 i 905/2 (put), presijeca spomenuti put i dolazi do tromeđe parcela 905/2 (put), 870 i 867, produžava na sjeverozapad međama parcela 870, 871, 875, 876, 851, 850 i 849, obuhvata ih i dolazi na granicu katastarskih opština K.O. Nišići i K.O. Kamenica u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 040$ i $x = 4\ 881\ 635$, koja se nalazi na potoku Bijela. Granica nastavlja niz potok u dužini od oko 43 m do ušća povremenog (suhog) potoka, tu se lomi i skreće na sjever do njegovog izvora. Granica nastavlja na sjever sijekući u pravoj liniji parcele k.č. 2194 i 2192 (K.O. Kamenica) te dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 048$, $x = 4\ 883\ 184$ koja se nalazi na parceli 2792, tu se granica lomi, skreće na sjeveroistok idući preko naprijed spomenute parcele do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 159$, $x = 4\ 883\ 317$, nastavlja na sjeveroistok presjecajući parcelu 1679 (put), dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 271$, $x = 4\ 883\ 407$, nastavlja na sjeveroistok do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 891$, $x = 4\ 883\ 442$ potom u blagom luku skreće parcele k.č. 1618, 1622 K.O. Bijambare i dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 541\ 313$, $x = 4\ 883\ 532$ tu se granica lomi i ide na jugoistok sijekući parcele 1622, 220, 221 i 222 (put) K.O. Bijambare i dolazi na tromeđu parcela 218 (put), 223 i 222 (put), nastavlja dalje na

jug međama parcela 218 (put), 197, 198 (obuhvata ih) dolazi do tačke na međi parcela 198 i 222 u tačku sa koordinatama $y = 6\ 541\ 466$, $x = 4\ 882\ 959$ tu se granica lomi ide na jugoistok presjeca put k.č. 1602 K.O. Bijambare ide međama parcela 154, 155, 154, 152, 577 (obuhvata ih) i dolazi do tromeđe parcela k.č. 579, 577 i 578, tu se granica lomi i ide na sjeveroistok međom parcele 579 (obuhvatajući je) do tačke sa koordinatama $y = 6\ 541\ 727$, $x = 4\ 882\ 144$, tu se lomi ide na jugoistok sjekući parcelu 579 i 582 dolazi na međnu tačku između parcela 582 i 583, presjeca parcelu 583, nastavlja međama parcele 586 obuhvata je i dolazi do tromeđe parcela 586, 1604 (put) i 585 odatle nastavlja na jugoistok presjecajući, u pravoj liniji k.č. 1604 (put), 523, 522, 519 (put) i 518 te dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 541\ 842$, $x = 4\ 881\ 834$ zatim presjeca put Sarajevo-Tuzla k.č. 1606 i dolazi do tromeđe k.č. 1606, 596 i 592. Granica nastavlja dalje međama parcela 596, 575, 594, 592, 104, 105, 106, 100, 99, 111, 112, 113, 115, 116, 90, 89, 87, 120 (put) obuhvata ih i dolazi do četvoromeđe parcela 120 (put), 88, 1020 i 1612 (put) K.O. Bijambare odakle je opis obuhvata i počeo.

Katastarske opštine u kojima se cjelokupni obuhvat nalazi su: K.O. Bijambare, K.O. Kamenica i K.O. Nišići.

Kategorija zaštićenog područja

Član 4.

Zaštićeno područje se proglašava Petom kategorijom - Zaštićeni pejzaž, namijenjenim za očuvanje pejzaža, naučno istraživanje, ekološku edukaciju i vaspitanje, te rekreaciju i turizam u svim sezonama u toku godine.

Zoniranje prostora

Član 5.

Zavisno od stepena zaštite, u okviru granica Zaštićenog pejzaža, utvrđuju se tri zaštićene zone.

Član 6.

Prva zaštićena zona (A zona-nukleus) obuhvata "Bijambarske pećine" i njihovu okolinu površine 133,83 ha, a predstavlja prostor najviših vrijednosti, koje moraju ostati u potpunosti očuvane.

Granica obuhvata Prve zaštićene zone polazi od tromeđe parcela k.č. 2170 (potok Bijela), 2192 i 2195 (potok Bijela K.O. Kamenica) i ide na sjeverozapad sjekući parcelu 2192 K.O. Kamenica, dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 301$, $x = 4\ 881\ 956$, skreće na sjeveroistok sjekući istu parcelu 2192 i dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 579$, $x = 4\ 882\ 818$ produžava dalje sjekući parcele 2192, 1619 (put), 1622, 1618 dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 523$, $x = 4\ 883\ 426$ koja se nalazi na parceli k.č. 1618 K.O. Bijambare, tu se granica lomi ide na sjeveroistok i izlazi na granicu ukupnog obuhvata u tački sa koordinatama $y = 6\ 540\ 586$, $x = 4\ 883\ 530$ te nastavlja ovom granicom (ukupnog obuhvata) do tačke sa koordinatama $y = 6\ 541\ 043$, $x = 4\ 883\ 605$ koja se nalazi na parceli 1622 na pješačkoj stazi, tu se granica lomi idući na jug spomenutom stazom preko parcele 1622, presjeca put 1602 i dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 541\ 178$, $x = 4\ 882.646$, zatim nastavlja međama parcela 121 K.O. Bijambare, 122, 1623 (obuhvata ih), dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 541\ 135$, $x = 4\ 881\ 851$ koja se nalazi na

tromeđi parcela 20, 21 i 1623, tu se granica lomi, skreće na jugozapad sjekuci parcelu k.č. 1623 i dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 541\ 062$, $x = 4\ 881\ 827$, lomi se i ide na zapad do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 807$, $x = 4\ 881\ 863$, zatim se lomi i u blagom luku ide na jugozapad dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 690$, $x = 4\ 881\ 859$ zatim natavlja u istom smjeru do tačke čije su koordinate $y = 6\ 540\ 564$, $x = 4\ 881\ 805$ pa do tačke $y = 6\ 540\ 480$, $x = 4\ 881\ 725$, tu se lomi i dolazi do tromeđe k.č. 876, 878, 1623 i 1672 (potok), potom presjeca potok i dolazi do tromeđe k.č. 2170 (potok) K.O. Kamenica, 2195 (potok Bijela) i 2192 K.O. Kamenica, odakle je opis ovog područja – zone i počeo.

Član 7.

Osnovne vrijednosti Prve zaštićene zone čine:

1. Geološka raznolikost- kao posebne vrijednosti geološke raznolikosti i prirodnog naslijeđa na području Bijambara su brojne pećine
 - Srednja ili glavna Bijambarska pećina,
 - Gornja pećina,
 - Đuričina pećina,
 - Donja pećina,
 - Greben iznad Bijambarske pećine.
2. Hidrološka raznolikost
 - ponori Bjelila,
 - ponor potoka Brodić,
 - vrelo Banjevac,
 - vrelo Studenac,
 - vrelo Junakovac.
3. Visok stepen florističke raznolikosti
 - konstatovane 133 različite životne zajednice,
 - konstatovano je preko 800 vrsta vaskularnih biljaka,
 - utvrđen je visok procenat vrsta endemičnog karaktera-dinarskog, balkanskog i jugoistočnog rasprostranjenja,
 - posebnu biološku vrijednost predstavlja flora nižih biljaka, koja se ovdje razvija u specifičnim uvjetima; u naslagama "sfagnuma" natopljenim vodom razvija se osobiti živi svijet; "dna" cretova obično su prekrivena predstavnicima zelenih algi,
 - empirijski utvrđenim analizama konstatovano je da se na području Bijambara nalazi niz biljnih vrsta koje pripadaju kategorijama rijetkih, osjetljivih i ugroženih biljnih vrsta,
 - Prvu zonu karakteriše prisustvo sljedećih zoogeografskih elemenata među vrstama avifaune: paleoarktički, evropski, holarktički i kosmopolitski.
 - utvrđen je visok stepen biocenološkog diverziteta.

Član 8.

Druga zaštićena zona (B zona-puferska) obuhvata prostor površine 141,04 ha, dovoljno očuvan kako za konzervaciju sopstvenih ekosistema tako i ekosistema u nukleusu, te pruža mogućnosti za istraživanja, edukaciju i duhovnu rekreaciju.

Granica obuhvata Druge zaštićene zone polazi od tromeđe parcela 222 (put), 218 (put) i k.č. 223 (K.O. Bijambare), granica dalje ide na zapad međom parcele 218 (put) obuhvata ga i dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 541\ 335$, $x = 883\ 283$, tu se granica lomi, presjeca put 218 i dolazi

do tromede k.č. 218, 211 i 212, nastavlja međama parcela 211, 209, 207, 203, 202, 218 (put), 201 obuhvata ih i dolazi do tromede parcela 201, 1602 (put) i 1622 tu se granica lomi, skreće na jugoistok sjekuci parcele 135 i 136 te dolazi na tromedu k.č. 136, 137 i 138, potom ide međama parcela 138, 153, 146, 147, 151, 150, 149, 117 (put) obuhvata ih i dolazi do tromede parcela 577, 580 i 117 (put Bijambarska pećina – Bijambare) tu se granica lomi, presijeca put i dolazi do tromede parcela 117 (put), 6 i 7 nastavlja na jug međama parcele br. 6 (obuhvata je), dolazi do tromede k.č. 6, 7 i 118, skreće na jugozapad presjecajući k.č. 118 te dolazi do tromede 118, 13 i 11 (put) tu se lomi i ide na jugozapad preko parcela 13, 14, 15, 18 i dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 541\ 239$, $x = 4\ 881\ 860$, tu se granica lomi idući granicom parcela 19, 21, 22, 26, 27, 1623, 1038/2 (put) obuhvata ih u K.O. Bijambare prelazi u K.O. Nišići idući međama k.č. 905/2 obuhvata je do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 338$, $x = 4\ 881\ 325$, skreće na sjeverozapad, presijeca put 905/2 i dolazi do tromede k.č. 881, 819 i 872 lomi se i siječe u pravoj liniji k.č. 872 i dolazi do tromede k.č. 874, 877 i 872, zatim nastavlja međom k.č. 877, 876 (obuhvata ih) i izlazi na granicu ukupnog obuhvata u tački sa koordinatama $y = 6\ 540\ 038$, $x = 4\ 881\ 308$ potom nastavlja na sjever granicom ukupnog obuhvata i dolazi do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 043$, $x = 4\ 882\ 842$ koja se nalazi na stazi na parceli k.č. 2192, nastavlja dalje stazom na sjever do presjeka iste sa granicom obuhvata u tački sa koordinatama $y = 6\ 540\ 175$, $x = 4\ 883\ 329$. Granica obuhvata nastavlja na sjeveroistok ukupnim obuhvatom do tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 585$, $x = 4\ 883\ 530$ koja se nalazi na parceli 1622 K.O. Bijambare. Tu se sučeljavaju granice ukupnog obuhvata i granica zone A. Granica obuhvata B nastavlja na jug, istok i sjever granicom obuhvata A i dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 541\ 044$, $x = 4\ 883\ 604$ koja se nalazi na stazi koja ide preko k.č. 1622, odatle nastavlja granicom ukupnog obuhvata i dolazi do tromede k.č. 218 (put), 223 i 222 (put) sve u K.O. Bijambare, odakle je opis ovog područja i počeo.

Član 9.

Osnovne vrijednosti Druge zaštićene zone čine:

1. Geološka raznolikost

- vrtače,
- škarpe,
- ponornice.

2. Hidrološka raznolikost

- potok Bjelila,
- potok Brodić,
- izvor Banjevac,
- izvor Studenac,
- izvor Junakovac.

3. Floristička raznolikost

- konstatovane 133 različite životne zajednice,
- konstatovano 128 rijetkih biljnih vrsta,
- konstatovano 39 biljnih vrsta koje su označene kao ranjive,
- utvrđen visok procenat dinarskih, jugoistočno-evropskih flornih elemenata,
- Drugu zonu odlikuje prisustvo paleoarktičkih, evropskih, holarktičkih te kosmopolitskih zoogeografskih elemenata među vrstama avifaune.

Član 10.

Treća zaštićena zona (C tranzicijska-zona) obuhvata prostor površine 92,49 ha, u kome preovladava održanje izvornog stanja.

Granica obuhvata Treće zaštićene zone polazi od tromeđe k.č. 2213, 222 (put) i 218 (put) kreće na zapad i jug granicom obuhvata područja B koja je naprijed već opisana i dolazi na granicu ukupnog obuhvata u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 039$, $x = 4\ 881\ 304$ koja se nalazi na četvoromeđi parcela k.č. 875, 854, 852 i 876, tu se granica lomi ide na jugoistok, istok i sjever granicom ukupnog obuhvata i dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 541\ 415$, $x = 4\ 883\ 271$ koja se nalazi na tromeđi parcela k.č. 223, 218 (put) i 222 (put) u K.O. Bijambare odakle je opis ovog područja i počeo, te polazi od tačke sa koordinatama $y = 6\ 540\ 175$, $x = 4\ 883\ 328$ koja se nalazi na parceli k.č. 2192 K.O. Kamenica na stazi koja vodi prema putu k.č. 1619. Granica ide na jugoistok i jug stazom i dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 043$, $x = 4\ 882\ 841$ gdje granica ukupnog obuhvata siječe stazu, granica obuhvata C nastavlja na sjever granicom ukupnog obuhvata i dolazi u tačku sa koordinatama $y = 6\ 540\ 175$, $x = 4\ 883\ 328$ odakle je opis ovog područja i počeo.

Opis ovog područja rađen je sa karata novog premjera 1:1000, 1:2500 i 1:5000. Obuhvat C se nalazi u K.O. Kamenica, K.O. Bijambare i K.O. Nišići.

Član 11.

Osnovne vrijednosti Treće zaštićene zone čine:

1. Geološka raznolikost
 - vrtače
 - škarpe
 - ponornice
2. Floristička raznolikost
 - ekosistemi šumske vegetacije (jelovo-smrčeve šume, borovo-jelove šume, smrčeve šume brdskog i gorskog pojasa , brdske bukove šume)
 - ekosistemi livadske zajednice

Mjere zaštite

Član 12.

U Prvoj zaštićenoj zoni mjere zaštite obuhvataju konzervaciju specifičnih prirodnih obilježja, a odnose se na:

- zabranu narušavanja ambijentalnih vrijednosti,
- zabranu sječe šume,
- zabranu eksploatacije mineralnih sirovina,
- zabranu iskorištavanja fosilnih resursa,
- zabranu lova i ribolova,
- zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka,
- zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
- zabranu namjernog unošenja invazivnih vrsta,

- zabranu pašarenja,
- zabranu izgradnje u zonama postojećih vrela i slivnom području,
- zabranu isušivanja visokih i niskih tresetišta,
- zabranu mijenjanja mreže vodotoka,
- zabranu saobraćaja,
- zabranu upotrebe otvorenog plamena,
- zabranu odlaganja čvrstog otpada.

Član 13.

U Drugoj zaštićenoj zoni mjere zaštite obuhvataju očuvanje i zaštitu izvornog stanja, a odnose se na:

- zabranu sječe drveta (osim sanitarne sječe),
- zabranu lova i ribolova,
- zabranu sakupljanja ljekovitih biljaka
- zabranu prikupljanja primjeraka divlje flore i faune,
- zabranu unošenja invazivnih vrsta,
- zabranu masovnog saobraćaja putničkim vozilima,
- zabranu izgradnje u zonama postojećih vrela,
- zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu remetiti namjenu zone.

Član 14.

Mjere zaštite u Trećoj zaštićenoj zoni su usmjerene na očuvanje Prve i Druge zaštićene zone i održavanje izvornog stanja, a obuhvataju zabranu privrednih i drugih aktivnosti koje nisu usklađene sa statusom zaštićenog područja.

Član 15.

Šumskoprivredne, lovnoprivredne i vodoprivredne osnove, u granicama zaštićenog područja, uskladiće se sa mjerama zaštite utvrđene ovim zakonom.

Intervencije u zaštićenom području

Član 16.

U Prvoj zaštićenoj zoni dozvoljene aktivnosti su:

- odstranjivanje bolesnih stabala u cilju konzervacije zdravstvenog stanja sastojina,
- košenje,
- oplemenjivanje-ekološka restauracija postojećih vodotoka (posebno Bjelila),
- duhovna rekreacija,
- unapređenje infrastrukture (staze, klupe) za duhovnu rekreaciju,
- uspostava elektroinstalacija u formi koja će biti uklopljena u ekološko-prostorni ambijent,

- saobraćaj posebnim vozilima uz odobrenje,
- razvoj centralizovanog upravljanja otpadom (bez suvišnog odlaganja smeća u korpe),
- postavljanje informativnih sadržaja od prikladnih materijala,
- instaliranje vodenica kao izraza tradicionalnih vrijednosti.

Član 17.

U Drugoj zaštićenoj zoni dozvoljene aktivnosti su:

- sanitarna sječa,
- ekstenzivno pašarenje,
- košenje,
- rekreacija,
- edukacija i istraživanje,
- izgradnja edukacionih centara,
- saobraćaj uz odobrenje,
- izgradnja turističke infrastrukture koja će biti ambijentalno uklopljena,
- održavanje postojeće saobraćajne infrastrukture.

Član 18.

U Trećoj zaštićenoj zoni dozvoljene aktivnosti su:

- poljoprivredna proizvodnja (ratarstvo),
- razvoj male privrede i kućnih radinosti,
- podizanje stambenih naselja za domicilno stanovništvo,
- izgradnja turističkih objekata za ljetni i zimski turizam,
- izgradnja edukacionih centara,
- izgradnja javnih parking prostora za posjetioce.

Korištenje i upravljanje

Član 19.

Korištenje prirodnih vrijednosti u granicama Zaštićenog pejzaža dozvoljeno je samo ako nije u suprotnosti sa ciljevima i mjerama zaštite utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima.

Član 20.

Upravljanje Zaštićenim pejzažom, u skladu sa ovim zakonom i posebnim planom upravljanja i drugim propisima, povjerava se Javnom preduzeću “Sarajevošume” – Šumska uprava za gazdovanje područjem posebne namjene.

Član 21.

Plan upravljanja prostorom donijeće Vlada Kantona Sarajevo u roku od godine od dana donošenja provedbenih propisa kojima se uređuje sadržaj i način izrade plana upravljanja.

Član 22.

Potrebna sredstva za obavljanje poslova zaštite Zaštićenog pejzaža osiguraće se u Kantonalnom fondu za zaštitu okoliša, a do donošenja Zakona o kantonalnom fondu iz Budžeta Kantona Sarajevo.

Član 23.

Poslove zaštite prirode iz nadležnosti Kantona vrši Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Član 24.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši inspektor zaštite prirode u Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, na osnovu ovog zakona i Zakona o zaštiti prirode Federacije BiH.

Član 25.

Karte Zaštićenog pejzaža "Bijambare" sa ucrtanim granicama zaštićenih zona čuvaju se u Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo - Upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove.

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj:01-02-1881/03
25.septembra 2003.godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
prof. Meliha Alić, s.r.